

Sexual intimacy and trust as moderators of the relationship between secure attachment style and marital commitment

M. Kordi^{1*}, Kh. Aslani² & A. Amanuelahi³

Received: 6 February 2017; Received in revised form 16 September 2017;
Accepted 18 September 2017

Abstract

Aim: The aim of this study was to determine sexual intimacy and trust as moderators of the relationship between secure attachment style and marital commitment. **Method:** The method of research was correlational and the study population consisted of married female students (N= 1500) of Shahid Chamran University of Ahvaz. Of these, 200 female residents of dormitories were selected non randomly based on their availability and completed Farman and Henre s, 1999 Styles of Conduct Scale, Adams and Jones (1997) Marital Commitment Scale, Schaefer and Olson s (1981) Intimacy Scale, Rampel, Holmes and Zana s, 1986 Interpersonal Trust Scale. **Results:** There was a positive relationship between secure attachment style and marital commitment ($r= 0.40, P= 0.001$). Also sexual intimacy ($\beta = 0.027, P= 0.003$), and trust ($\beta = 0.270, P= 0.03$) could moderate the relationship between secure attachment style and marital commitment. **Conclusion:** As interpersonal trust and sexual intimacy could moderate the relationship between secure attachment and marital commitment, therefore it is necessary to make a normal family pay attention to sexual intimacy and interpersonal trust as well as secure attachment.

Key words: *marital commitment, secure attachment, sexual intimacy, trust*

1. M.A. in Counseling, Shahid Chamran University, Ahvaz, Iran

2*.Corresponding Author, Associate Professor, Department of Counseling, Shahid Chamran University, Ahvaz, Iran, Email: Kh.aslani@scu.ac.ir

3. Assistant Professor, Department of Counseling, Shahid Chamran University, Ahvaz, Iran

صمیمیت جنسی و اعتماد به عنوان تعدیل‌کننده‌های رابطه سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی

معصومه کردی^۱، خالد اصلانی^{۲*} و عباس امان‌الهی^۳

دریافت مقاله: ۹۵/۱۱/۱۸؛ دریافت نسخه نهایی: ۹۶/۰۶/۲۵؛ پذیرش مقاله: ۹۶/۰۶/۲۷

چکیده

هدف: پژوهش تعیین صمیمیت جنسی و اعتماد به عنوان تعدیل‌کننده‌های رابطه سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی بود. **روش:** روش پژوهش همبستگی و جامعه آماری کلیه دانشجویان زن متأهل ساکن خوابگاه‌های دختران دانشگاه شهید چمران اهواز در نیم‌سال اول سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ به تعداد ۱۵۰۰ نفر بود که از بین آن‌ها ۲۰۰ زن متأهل به شکل نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و مقیاس‌های شیوه‌های رفتاری فارمن و هنر، ۱۹۹۹، تعهد زناشویی آدامز و جونز (۱۹۹۷)، صمیمیت ارتباطی شافر و اولسون، ۱۹۸۱ و اعتماد رمپل، هولمز و زانا، ۱۹۸۶ را تکمیل کردند. داده‌ها با استفاده از همبستگی گشتاوری پیرسون و رگرسیون تعدیل‌گر تحلیل شد. **یافته‌ها:** یافته‌های پژوهش حاکی از رابطه مثبت بین سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی ($r=0/4$ ، $P=0/001$) و همچنین نقش تعدیل‌کننده صمیمیت جنسی ($r=0/249$ ، $P=0/003$) و اعتماد ($r=0/270$ ، $P=0/003$) در رابطه بین سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی بود. **نتیجه‌گیری:** از آنجا که سبک دلبستگی ایمن منجر به ایجاد اعتماد و صمیمیت جنسی می‌شود و کیفیت تعاملات میان‌فردی، تعهد و کیفیت روابط زناشویی را بهبود می‌بخشد؛ و از سوی دیگر صمیمیت جنسی منجر به برون‌ریزی مشکلات و سرزندگی و شادابی زوجها می‌شود؛ از این‌رو برای ایجاد ساختار خانواده‌ایی متعادل بسیار مهم است بر شکل‌گیری نحوه سبک دلبستگی ایمن که پایه اعتماد و روابط زناشویی صمیمی است؛ بیش از پیش در آموزش خانواده، مشاوره‌های پیش از ازدواج و پژوهش‌های کاربردی توجه شود.

کلیدواژه‌ها: اعتماد، تعهد زناشویی، دلبستگی ایمن، صمیمیت جنسی

۱. کارشناسی ارشد، مشاوره و راهنمایی، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران
۲. نویسنده مسئول، دانشیار گروه مشاوره، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران

Email: kh.aslani@scu.ac.ir

۳. استادیار گروه مشاوره، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران

مقدمه

ازدواج مهم‌ترین مرحله از زندگی انسان است. پژوهش‌ها نشان داده‌اند سلامت کانون خانواده در این مرحله در طول عمر دست‌خوش تغییر می‌شود (اریکا، ولش، سیمونه، فرنچ و ملانیه، ۲۰۱۶)؛ حمایت عاطفی و اجتماعی که از طریق ازدواج به دست می‌آید بر سلامت جسمی، معنوی و اجتماعی زوج‌ها تأثیرگذار است (کالکان و ارسالنلی، ۲۰۰۸). اثر محافظت‌کنندگی ازدواج در بهزیستی جسمی و روانی زوجین به‌طور وسیعی تأیید شده است (لمب، لی و مارین، ۲۰۰۳، نقل از صادقی، پوراعتقاد و مظاهری، ۱۳۸۸). ازدواج موفق، ازدواجی است که در آن دو نفر به ارزش‌ها و اصول یک‌دیگر احترام بگذارند؛ منافع متقابل یک‌دیگر را رعایت کنند؛ احساس تعهد نسبت به یک‌دیگر داشته باشند؛ با کمک هم تصمیم بگیرند و با یک‌دیگر همکاری داشته باشند (آسوده، خلیلی، دانش‌پور و لواسانی، ۲۰۱۰). تعهد زناشویی^۱، مسئولیت و وفاداری و وظیفه را شامل می‌شود و به این معنی است که افراد چقدر تلاش می‌کنند تا از رابطه خود محافظت کنند (موسویان و بیرامی، ۲۰۱۵). شواهد نشان می‌دهد که سبک دلبستگی^۲ نقشی اساسی در ایجاد رضایت زناشویی دارد (جانسون و ویتنبورن ۲۰۱۲).

در اصطلاحات نظریه کلاسیک دلبستگی، بزرگسال‌های دارای دلبستگی ایمن آن دسته از افرادی هستند که دارای حس مثبتی به خود و درک مثبتی از دیگران هستند و از لحاظ اجتماعی اعتماد به نفس بیشتری دارند و موفق‌ترند (کان، نومان، ولبوم و کالبن، ۲۰۰۸). پژوهش هو، چن، بند، هوی، چن و فریدمن (۲۰۱۲) و نیز پژوهش استانلی، رهونر و ویتون (۲۰۱۰) نشان داده است سبک‌های دلبستگی با تعهد زناشویی در ارتباط هستند. افراد دارای دلبستگی ایمن، تعهد بالایی نسبت به همسرشان دارند و افراد دارای دلبستگی اجتنابی و اضطرابی تعهد کم‌تری نسبت به همسرشان دارند (غفوری، گل‌پرور و مهدی‌زادگان، ۲۰۱۰). پژوهش‌های تجربی بیانگر این نکته‌اند که سبک دلبستگی نقش مهمی در پیوندهای بزرگسال‌ها بازی می‌کند (میکیلینسر و فیلیپ، ۲۰۰۵، نقل از خوش‌خرام و گلزاری، ۱۳۹۰). عاملی که می‌تواند بر تعهد زناشویی تأثیرگذار باشد، صمیمیت جنسی^۳ است. افزایش صمیمیت بین همسران اولین قدم در جهت ایجاد ازدواجی مطلوب است (حاجیان و محمدی، ۲۰۱۳، نقل از خجسته‌مهر، احمدی، سودانی و شیرالی‌نیا، ۱۳۹۴). صمیمیت جنسی شامل در میان نهادن تجربه‌های عاشقانه با یک‌دیگر، نیاز به تماس بدنی، برانگیختن، آمیزش جنسی و روابطی است؛ که منجر به رضایت جنسی می‌شود (اولیاء، ۲۰۰۶). از نیازهای اساسی انسان، نیاز جنسی است که باید در چارچوب خانواده ارضاء شود، هرچند هدف

-
1. marital commitment
 2. attachment style
 3. sexual intimacy

اساسی تشکیل خانواده برآوردن نیاز جنسی نیست، با این حال یکی از کارکردهای مهم آن است (شاه‌کریمی، داورنیا، زهراکار و گوهری، ۲۰۱۴). اگر همسران نسبت به تفاوت‌های خود در تقاضاهای جنسی و تمایل‌های مختلف‌شان در آمیزش جنسی آگاهی داشته باشند می‌توانند قبل از آن‌که ارتباط‌شان دچار مشکل شود آن را بررسی و اصلاح کنند؛ برعکس اگر چنین آگاهی در همسران نسبت به صمیمیت جنسی وجود نداشته باشد؛ مشکلات زیادی در زندگی زناشویی آن‌ها بروز خواهد کرد (حسینی، شفیع‌آبادی، سودانی، ۱۳۹۱).

عامل دیگری که می‌تواند بر تعهد زناشویی تأثیرگذار باشد، مفهوم اعتماد^۱ است. اعتماد یکی از قدرت‌مندترین پیش‌بینی‌کننده‌های رضایت از رابطه، ثبات و پریشانی است (سیمپسون^۲، ۱۹۹۹؛ نقل از کمپل، سیمپسون، بلدری، رایبن، ۲۰۱۰). اعتماد در روابط زناشویی شامل سه بُعد وفاداری، پیش‌بینی‌پذیری و قابلیت اتکا است که از بین آن‌ها وفاداری^۳ مهم‌ترین عامل اعتماد در روابط زناشویی است. زمانی که افراد مکرراً نسبت به همسر خود بی‌توجه شوند؛ وفاداری همسرشان به آن‌ها سست می‌شود و در نتیجه کم‌تر قابل اعتماد می‌شوند. همچنین زمانی که تعارض‌ها در زندگی زناشویی افزایش یابد، اعتماد بین زوج‌ها رو به کاستی خواهد گذاشت و در نتیجه احساس تعهد کم‌تری نسبت به یک‌دیگر پیدا خواهند کرد (رمپل، هولمز و زاننا^۴، ۱۹۹۶؛ نقل از کروز، ۲۰۰۷). اعتماد منجر به تشویق شروع روابط متقابل معنوی (بالیث، پائول و لانگه، ۲۰۱۲) و رضایت و تعهد بیش‌تر می‌شود (بالیث و همکاران، ۲۰۱۲).

در دین و فرهنگ ما تعهد زناشویی ارزش بسیار متعالی است و حساسیت‌های زیادی نسبت به آن وجود دارد و به‌عنوان یکی از عوامل اساسی در ثبات و کیفیت زندگی زناشویی شناخته شده است. پس بررسی متغیرهایی که بتوانند بر این ارزش تأثیرگذار باشند، حائز اهمیت است؛ با توجه به مطالب بیان‌شده، پژوهش حاضر اجرا شد به این سؤال پاسخ دهد که آیا متغیرهای صمیمیت جنسی و اعتماد تعدیل‌گر رابطه بین سبک دلبستگی ایمن با تعهد زناشویی هستند؟ پژوهش حاضر از دو جنبه نظری و کاربردی حائز اهمیت است. از جنبه نظری از آنجا که چنین یافته‌هایی می‌تواند به‌گونه‌ای مناسب روابط بین صمیمیت جنسی، اعتماد و سبک دلبستگی ایمن را با تعهد زناشویی نشان دهد و همچنین کمبود پژوهشی مبنی بر بررسی و تعیین رابطه این متغیرها باهم در داخل کشور و با توجه به این‌که شناخت این متغیرها به بهبود و افزایش تعهد زناشویی کمک می‌کند حائز اهمیت است. به‌لحاظ کاربردی از آنجا که شناسایی متغیرهایی که با تعهد زناشویی در ارتباط

-
1. trust
 2. Simpson
 3. loyalty
 4. Rempel, Holmes & Zanna

هستند می‌تواند زمینه را برای پژوهش‌های آزمایشی و مداخله‌ای بعدی فراهم می‌کند و پژوهش حاضر راهگشای خوبی برای پژوهش‌گران و درمان‌گران در زمینه ازدواج و خانواده‌درمانی در شناخت و بهبود عوامل مؤثر بر تعهد زناشویی باشد؛ اهمیت پژوهش حاضر برجسته می‌شود. بنابراین پژوهش حاضر اجرا شد تا فرضیه‌های زیر را بیازماید.

۱. رابطه بین سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی مثبت است.
۲. رابطه مثبت بین سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی در زن‌هایی که صمیمیت جنسی بالاتری دارند بیش‌تر از زن‌هایی است که صمیمیت جنسی پایین‌تری دارند.
۳. رابطه مثبت بین سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی در زن‌هایی که اعتماد بالاتری دارند بیش‌تر از زن‌هایی است که اعتماد پایین‌تری دارند.

روش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی و جامعه آماری آن کلیه دانشجویان زن متأهل ساکن خوابگاه‌های دخترانه دانشگاه شهید چمران اهواز نیم‌سال اول سال ۹۶-۱۳۹۵ به تعداد ۱۵۰۰ نفر بود. از میان آن‌ها ۲۰۰ زن متأهل که از تمامی دانشکده‌ها در خوابگاه‌ها ساکن بودند، به شکل دسترس انتخاب شد. ملاک‌های ورود، شامل تمایل به شرکت در پژوهش و حداقل یک سال طول مدت زندگی مشترک زناشویی بود. ملاک‌های خروج داشتن پرونده قضایی، داشتن پرونده روان‌پزشکی و مصرف داروهای روان‌پزشکی بود.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه تعهد زناشویی^۱. این پرسشنامه توسط آدامز و جونز (۱۹۹۷) برای مقاصد پژوهشی تهیه شده است و سه بعد تعهد زناشویی شامل تعهد شخصی، تعهد اخلاقی و تعهد ساختاری را اندازه‌گیری می‌کند. تعهد شخصی با سوال‌های ۱ الی ۱۰، تعهد اخلاقی با سوال‌های ۱۱ الی ۲۲ و تعهد ساختاری با سوال‌های ۲۳ الی ۴۴ در طیف لیکرتی از کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم = ۵ اندازه‌گیری می‌شود. آدامز و جونز (۱۹۹۷) در ۶ پژوهش گوناگون به‌منظور به‌دست آوردن پایایی و روایی پرسشنامه، آن را در مورد ۴۱۷ نفر متأهل، ۳۴۷ نفر مجرد، ۴۶ نفر مطلقه اجرا کردند. در این پژوهش‌ها همبستگی هر پرسش با نمره کل پرسشنامه بالا و معنادار بود و به‌طور کلی ابعاد این پرسشنامه از بیش‌ترین حمایت تجربی و نظری برخوردار بود. در اعتباریابی آزمون توسط شاه‌سیاه، بهرامی و محبی (۱۳۸۸) روایی محتوایی این پرسشنامه توسط اساتید دانشگاه اصفهان تأیید شد و

1. Marital Commitment Questionnaire (MCQ)

آلفای کرونباخ ۰/۸۵ برای آن به دست آمد (کریمیان، کریمی و بهمنی، ۱۳۹۰). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۸۷ محاسبه شد.

۲. پرسشنامه شیوه‌های رفتاری^۱: این پرسشنامه ۲۲ سؤالی توسط فارمن و وهنر^۲ در سال ۱۹۹۹ ساخته شد و در ایران برای اولین بار امان‌الهی، اصلانی، تشکر، غوابش و نکوئی (۱۳۹۱) این پرسشنامه را تهیه و ترجمه کردند و برای بررسی آن را در اختیار اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز قرار دادند و پس از تایید آن‌ها، از نسخه اصلاح‌شده و نهایی استفاده کردند. این پرسشنامه ابزاری است که میزان موافقت آزمودنی‌ها را با مجموعه‌هایی از حالت‌ها در مورد این‌که افراد چه سبک دلبستگی‌ایی ممکن است در روابط عاشقانه خود به کارگیرند نشان می‌دهد. پاسخ‌دهندگان، پاسخ خود را در مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت از ۱= شدیداً مخالفم تا ۷= کاملاً موافقم بیان می‌کنند. این پرسشنامه دارای سه خرده‌مقیاس دلبستگی ایمن شامل سوال‌های ۲، ۴، ۶، ۹، ۱۵، ۱۷؛ دلبستگی پریشان شامل سوال‌های ۳، ۵، ۱۰، ۱۱، ۱۶، ۱۸، ۲۰، ۲۲ و دلبستگی گسسته شامل سوال‌های ۱، ۷، ۸، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۹، ۲۱ است. فارمن، سیمون، شافر و پوچی^۳ (۲۰۰۲)؛ نقل از امان‌الهی و همکاران، (۱۳۹۱) در پژوهش خود آلفای کرونباخ سه سبک دلبستگی ایمن، پریشان و گسسته را به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۸۴ و ۰/۸۲ گزارش دادند. در مقیاس دلبستگی ایمن پایین‌ترین و بالاترین نمره‌ای که آزمودنی‌ها می‌توانند کسب کنند بین نمره ۶ تا ۴۲ قرار دارد و نقطه برش آن ۲۲ است. در چندین پژوهش نمره‌های سبک دلبستگی عاشقانه با سطح بالایی از اطمینان خاطر با چندین مقیاس سنجیده شده است. امان‌الهی و همکاران (۱۳۹۱) برای بررسی پایایی این پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده کردند و ضریب پایایی دورنی را برای سبک دلبستگی ایمن ۰/۶۴، برای سبک دلبستگی پریشان ۰/۵۴، و برای سبک دلبستگی گسسته ۰/۷۸ به دست آوردند. در پژوهش حاضر فقط از خرده‌مقیاس سبک دلبستگی ایمن استفاده شد و پایایی درونی آن با محاسبه آلفای کرونباخ ۰/۶۸ به دست آمد.

۳. سیاهه صمیمیت ارتباطی^۴: این سیاهه خودگزارشی ابزاری ۳۶ ماده‌ای است که توسط شافر و اولسون^۵ (۱۹۸۱)؛ نقل از حبیبی و امان‌الهی، زیر چاپ) ساخته شده است و صمیمیت را در ۶ بُعد اندازه‌گیری می‌کند. صمیمیت هیجانی با سوال‌های ۱، ۷، ۱۳، ۱۹، ۲۵ و ۳۱؛ صمیمیت اجتماعی با سوال‌های ۲، ۸، ۱۴، ۲۰، ۲۶ و ۳۲؛ صمیمیت جنسی با سوال‌های ۳، ۹، ۱۵، ۲۱، ۲۷ و ۳۳؛

1. Behavioural Systems Questionnaire (BSQ)
2. Furman & Wehner
3. Furman, Simon, Shaffer & Bouchey
4. Personal Assessment of Intimacy in Relationship (PAIR) Inventory
5. Schafer & Olson

صمیمیت عقلانی با سوال‌های ۴، ۱۰، ۱۶، ۲۲، ۲۸ و ۳۴؛ صمیمیت تفریحی با سوال‌های ۵، ۱۱، ۱۷، ۲۳، ۲۹ و ۳۵؛ و صمیمیت سنتی با سوال‌های ۶، ۱۲، ۱۸، ۲۴، ۳۰ و ۳۶ اندازه‌گیری می‌شود. برای نمره‌گذاری ماده‌ها از مقیاس ۵ درجه‌ای به روش لیکرت ۱= بسیار مخالفم تا ۵= بسیار موافقم استفاده می‌شود. در این پرسشنامه سوال‌های ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۵، ۲۸، ۲۹، ۳۱، ۳۲، ۳۳ و ۳۶ معکوس نمره‌گذاری می‌شود. بر اساس تقسیم‌بندی این پرسشنامه نمره‌های هر خرده‌مقیاس به دو دسته مطلوب و نامطلوب تقسیم‌بندی شده است. در خرده‌مقیاس صمیمیت جنسی نمره‌های ۶ تا ۱۶ صمیمیت جنسی نامطلوب، ۱۷ تا ۳۰ صمیمیت جنسی مطلوب محسوب می‌شود. دامنه نمره‌ها برای این زیر مقیاس ۶ تا ۳۰ و نقطه برش آن ۱۶ گزارش شده است. شافر و اولسون، (۱۹۸۱) پایایی خرده‌مقیاس‌های این پرسشنامه را با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ بین ۰/۷۱ تا ۰/۷۷ برآورد کردند. همچنین ضریب پایایی آن را با محاسبه هم‌سانی درونی (آلفای کرونباخ) برای تمام مقیاس‌های پرسشنامه بین ۰/۷۰ تا ۰/۷۷ به دست آوردند. در پژوهش حاضر فقط از خرده‌مقیاس صمیمیت جنسی استفاده شد و پایایی آن با روش آلفای کرونباخ ۰/۶۱ به دست آمد.

۴. مقیاس اعتماد^۱. این مقیاس ابزاری خودگزارشی ۱۸ عبارتی است که آن را رمپل، هولمز و زانا^۲ ۱۹۸۶ ساختند. آزمودنی در مقیاس لیکرت ۷ درجه‌ای از کاملاً مخالفم= ۱ تا کاملاً موافقم= ۷ میزان موافقت با مخالفت خود را با جمله‌های مربوط به اعتماد بیان می‌کند. بعضی از عبارتهای این پرسشنامه از مقیاس "روابط بین‌فردی" شلاین، گودنی و استور^۳ در سال ۱۹۷۷ اخذ شده است (رمپل و همکاران، ۱۹۹۶). پایین‌ترین نمره ۱۸ است که نشان‌دهنده اعتماد پایین فرد نسبت به همسرش و بالاترین نمره ۱۲۶ است که گویای اعتماد زیاد فرد نسبت به همسرش است. رمپل و همکاران (۱۹۸۶) ضریب آلفای کرونباخ را برای کل مقیاس ۰/۸۱ گزارش کردند. بر اساس روایی پیش‌بین و افتراقی، وفاداری با مقیاس عشق و دوستی رابین و رابین^۴، ۱۹۷۵ همبستگی قوی‌ای دارد (رمپل و همکاران، ۱۹۹۶). در ایران این پرسشنامه توسط اساتید گروه مشاوره و تعدادی از دانشجویان دکترای مشاوره دانشگاه علامه طباطبایی تهران ترجمه و روایی صوری آن تأیید شد؛ و در مطالعه‌ای مقدماتی پژوهشگران مذکور، ضریب پایایی این پرسشنامه، به روش بازآزمایی پس از سه هفته در مورد نمونه ۳۰ نفری، ۰/۷۸ به دست آمد (جمالی فیروزآبادی، زارعی و اسدی، ۱۳۹۰). همچنین با توجه به همبستگی قوی‌ای که بین مقیاس وفاداری با مقیاس عشق توسط رابین و

1. Trust Scale
2. Rempel, Holmes & Zanna
3. Schlein, Guerney & Stover
4. Rubin

رایین، ۱۹۷۵ گزارش شده است؛ در پژوهش حاضر نیز با استفاده از روش روایی ملاکی، نمره‌های این پرسشنامه بررسی شد و ضریب روایی ۰/۸۴ و آلفای کرونباخ آن ۰/۸۵ محاسبه شد.

شیوه اجرا. پس از ارائه اطلاعات لازم درباره پژوهش به دانشجویان زن متأهل ساکن خوابگاه دانشگاه شهید چمران اهواز و پیش‌روگیری اصول اخلاقی از قبیل رضایت آگاهانه و حفظ محرمانگی مشخصات و حریم خصوصی آن‌ها، پرسشنامه‌های مورد نظر به شکل انفرادی در اختیار ۲۰۰ دانشجوی واجد شرایط قرار داده شد و مدت زمان مناسبی نیز برای پاسخگویی معین شد که آزمودنی‌ها بتوانند پرسشنامه را به‌طور دقیق تکمیل کنند. گردآوری داده‌ها از تاریخ ۱۳۹۵/۰۸/۱۰ تا ۱۳۹۵/۰۹/۱۰ طول کشید. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش، نخست میانگین‌ها، انحراف معیارها و مفروضه‌های مربوط به آزمون توزیع طبیعی داده‌ها و تحلیل رگرسیون انجام و سپس از روش‌های همبستگی گشتاوری پیرسون و رگرسیون تعدیل‌گر استفاده شد. به‌منظور نمایش اثر تعدیل‌گر، آزمودنی‌ها بر اساس میانگین نمره‌ها در متغیر دلبستگی ایمن و صمیمیت جنسی، پرسشنامه‌ها به‌طور جداگانه بر اساس نقطه برش‌شان، به چهار گروه دلبستگی ایمن پایین و دلبستگی ایمن بالا و صمیمیت جنسی پایین و صمیمیت جنسی بالا و نیز بر اساس میانگین نمره‌های آزمودنی‌ها در متغیر سبک دلبستگی ایمن و اعتماد بین فردی به چهار گروه سبک دلبستگی ایمن پایین و سبک دلبستگی ایمن بالا و اعتماد بین فردی پایین و اعتماد بین فردی بالا تقسیم شدند.

یافته‌ها

میانگین و انحراف معیار سن زن‌های شرکت‌کننده در پژوهش حاضر به ترتیب برابر ۲۴/۹۰ و ۳/۶۳ سال و میانگین و انحراف معیار سن شوهران آن‌ها به ترتیب برابر ۲۹/۲۱ و ۴/۴۲ سال بود. تحصیلات ۳۷ درصد از شرکت‌کنندگان کارشناسی، ۱۹ درصد کارشناسی ارشد و ۴/۵ درصد دکتری بود. میانگین و انحراف معیار سن ازدواج زن‌های شرکت‌کننده برابر ۲۱/۹۳ و ۲/۷۸ سال و میانگین و انحراف معیار طول مدت ازدواج آن‌ها برابر ۲/۹۸ و ۲/۷۳ سال و حداقل طول مدت ازدواج ۱ و حداکثر ۱۵ سال بود.

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار صمیمیت جنسی، اعتماد بین فردی، دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی

ردیف	انحراف معیار	میانگین	کجی	کشیدگی	دوربین-واتسون
صمیمیت جنسی	۲/۷۲	۱۷/۰۶	-۰/۳۲۷	-۰/۱۴۸	۱/۷۸۸
اعتماد بین فردی	۱۵/۵۵	۹۲/۰۹	-۰/۱۵۴	۱/۷۳۹	
دلبستگی ایمن	۴/۱۲	۲۶/۹۳	-۰/۶۴۹	۱/۶۴۰	
تعهد زناشویی	۱۹/۷۳	۱۶۸/۰۱	-۰/۵۴۵	۱/۱۴۲	

جدول ۱ ویژگی‌های توصیفی متغیرهای پژوهش و همچنین مقادیر چولگی و کشیدگی را نشان می‌دهد، که به ترتیب در بازه ۰، ۲ و ۲- قرار دارند بنابراین متغیرها توزیع طبیعی دارند. همچنین مقدار عددی آماره دوربین-واتسون نشان‌دهنده استقلال خطاها از یکدیگر است.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین دل‌بستگی ایمن و متغیرهای زناشویی در ۲۰۰ زن متأهل

متغیرهای پژوهش	دل‌بستگی ایمن	صمیمیت جنسی	اعتماد بین فردی	تعهد زناشویی
سبک دل‌بستگی ایمن	-			
صمیمیت جنسی	۰/۳۲**	-		
اعتماد بین فردی	۰/۳۹**	۰/۴۱**	-	
تعهد زناشویی	۰/۴۰**	۰/۴۱**	۰/۶۸**	-

* $P < 0/05$ ** $P < 0/01$

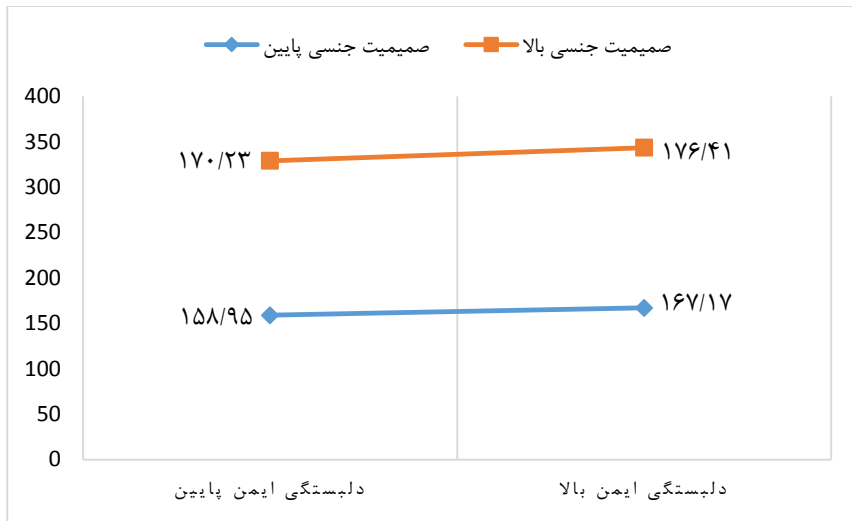
در جدول ۲ همبستگی دل‌بستگی ایمن با صمیمیت جنسی، با اعتماد بین فردی و با تعهد زناشویی و همچنین همبستگی صمیمیت جنسی با تعهد زناشویی و همبستگی اعتماد بین فردی با تعهد زناشویی مثبت و معنی‌دار هستند ($P=0/001$).

جدول ۳. رگرسیون تعدیل‌گر رابطه تعاملی دل‌بستگی ایمن و تعهد زناشویی با صمیمیت جنسی

متغیرهای پیش‌بین	همبستگی چندگانه	توان پیش‌بینی	F	ضرایب رگرسیون	دل‌بستگی ایمن و صمیمیت جنسی
دل‌بستگی ایمن	۰/۴۰	۰/۱۶	۳۸/۸۷۱	$\beta = 0/405$ $t = -6/235^{**}$	دل‌بستگی ایمن و صمیمیت جنسی
صمیمیت جنسی	۰/۵۰	۰/۲۵	۳۳/۲۷۰	$\beta = 0/314$ $t = 4/826^{**}$	صمیمیت جنسی
دل‌بستگی ایمن × صمیمیت جنسی	۰/۵۳	۰/۲۸	۲۶/۰۵۶	$\beta = 0/325$ $t = 3/927^{**}$	دل‌بستگی ایمن و صمیمیت جنسی

* $P < 0/05$ ** $P < 0/01$

بر اساس جدول ۳، تعامل دل‌بستگی ایمن و صمیمیت جنسی، میزان واریانس تبیین‌شده متغیر ملاک یعنی تعهد زناشویی را برای هر دوی آن‌ها از ۰/۵۰ به ۰/۵۳ افزایش داده است. ضرایب رگرسیون برابر ۰/۲۴۹ مربوط به تعامل این سه متغیر را نشان می‌دهد که این افزایش معنادار است ($P=0/003$)؛ و می‌توان گفت صمیمیت جنسی تعدیل‌کننده رابطه بین دل‌بستگی ایمن و تعهد زناشویی است.

نمودار ۱. وضعیت تعامل چهار گروه از لحاظ نمره های تعهد زناشویی بر حسب صمیمیت جنسی

نمودار ۱ نشان می دهد که شیب خط های رگرسیون مربوط به دلبستگی ایمن و صمیمیت جنسی دارای دلبستگی ایمن بالا و دلبستگی ایمن پایین با هم برابر نیستند. همان گونه که ملاحظه می شود در افراد با صمیمیت جنسی بالا، افرادی که دلبستگی ایمن بالا دارند میانگین تعهد زناشویی آن ها بیشتر از افرادی است که صمیمیت جنسی بالا و دلبستگی ایمن پایین دارند و این تفاوت قابل ملاحظه است. همچنین افرادی که دارای صمیمیت جنسی پایین و دلبستگی ایمن بالایی هستند میانگین تعهد زناشویی آن ها بیشتر از افرادی است که صمیمیت جنسی پایین و دلبستگی ایمن پایین دارند و این تفاوت قابل توجه است. این نتایج حاکی از آن است که میزان رابطه بین دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی دارای صمیمیت جنسی بالا بیش از افراد دارای صمیمیت جنسی پایین است.

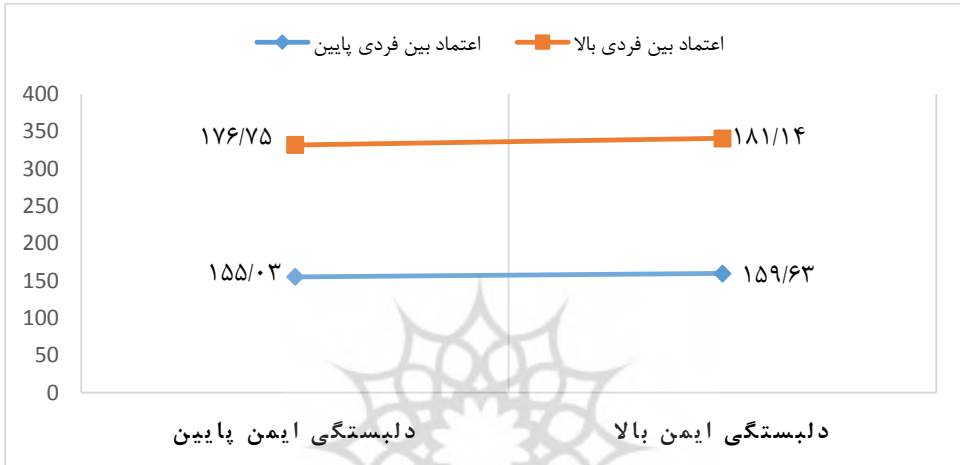
جدول ۴. نتایج تحلیل رگرسیون تعدیل گر مربوط به رابطه تعاملی سبک دلبستگی ایمن و تعهد

زناشویی با اعتماد بین فردی

متغیرهای پیش بین	همبستگی چندگانه	توان پیش بینی	F	ضرایب رگرسیون
دلبستگی ایمن	۰/۴۰	۰/۱۶	۳۸/۸۷	دلبستگی ایمن
اعتماد بین فردی	۰/۷۰	۰/۴۹	۹۶/۹۲	اعتماد بین فردی
دلبستگی ایمن × اعتماد بین فردی	۰/۷۱	۰/۵۰	۶۷/۱۹	دلبستگی ایمن × اعتماد بین فردی
				β = ۰/۴۰۵ t = ۶/۲۳۵**
				β = ۰/۱۵۸ t = ۲/۸۷۸**
				β = ۰/۶۳۰ t = ۲/۶۷۳**
				β = ۰/۶۲۷ t = ۱۱/۳۸۹**
				β = ۰/۵۹۴ t = ۴/۳۸۸**
				β = ۰/۲۷۰ t = ۲/۰۹۷**

*P < ۰/۰۵ **P < ۰/۰۱

بر اساس جدول ۴، تعامل سبک دل‌بستگی ایمن و اعتماد بین فردی، میزان واریانس تبیین شده متغیر ملاک یعنی تعهد زناشویی را برای هر دوی آن‌ها از ۰/۷۰ به ۰/۷۱ افزایش داده است. ضرایب رگرسیون برابر ۰/۲۷۰ مربوط به تعامل این سه متغیر نشان می‌دهد که این افزایش معنادار است ($P=0/03$) و می‌توان اظهار داشت که اعتماد بین فردی تعدیل‌کننده رابطه بین سبک دل‌بستگی ایمن و تعهد زناشویی است.

نمودار ۲. وضعیت تعامل چهار گروه از لحاظ نمره‌های تعهد زناشویی بر حسب اعتماد بین فردی

نمودار ۲ نشان می‌دهد که شیب خط‌های رگرسیون مربوط به سبک دل‌بستگی ایمن و اعتماد بین فردی در زن‌های دارای اعتماد بین فردی بالا و اعتماد بین فردی پایین با هم برابر نیستند. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود در افراد با اعتماد بین فردی بالا، افرادی که سبک دل‌بستگی ایمن بالا دارند میانگین تعهد زناشویی آن‌ها بیشتر از افرادی است که اعتماد بین فردی بالا و سبک دل‌بستگی ایمن پایین دارند و این تفاوت قابل ملاحظه است. همچنین افرادی که دارای اعتماد بین فردی پایین و سبک دل‌بستگی ایمن بالا هستند میانگین تعهد زناشویی آن‌ها بیشتر از افرادی است که اعتماد بین فردی پایین و سبک دل‌بستگی ایمن پایین دارند و این تفاوت قابل توجه است. این نتایج حاکی از آن است که میزان رابطه بین سبک دل‌بستگی ایمن و تعهد زناشویی در زن‌های دارای اعتماد بین فردی بالا از افراد دارای اعتماد بین فردی پایین، بیش‌تر است.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد رابطه بین سبک دلبستگی ایمن با تعهد زناشویی در زن‌ها مثبت است. این یافته با نتایج پژوهشی هو و همکاران (۲۰۱۲)، استانلی و همکاران (۲۰۱۰)، فتحی، اعتمادی، حاتمی و گرجی (۱۳۹۱)، عبدالمهی (۱۳۹۴) هم‌سو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که الگوهایی که در طول سال اول زندگی ایجاد می‌شوند به‌عنوان ویژگی پایداری از کودکی به بزرگسالی انتقال می‌یابند و در ادامه به‌شکل روابط عاشقانه باقی می‌مانند. افراد ایمن، دیدگاه مثبتی از خود و همسرشان و احساساتی قوی نسبت به ارزش خود دارند و به‌راحتی در روابط عاشقانه صمیمی می‌شوند. بنابراین در زندگی زناشویی خود نیز متعهدانه‌تر برخورد می‌کنند (ارنبرگ، رابرتسن و پرینگل، ۲۰۱۲، نقل از عبدالمهی، ۱۳۹۴).

در پژوهش حاضر صمیمیت جنسی تعدیل‌کننده رابطه سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی بود و رابطه تعاملی این متغیرها تأیید شد. این یافته با نتایج فلاحی و بخشی‌پور (۲۰۱۴)؛ محسن‌زاده و عارفی (۱۳۹۱)؛ شاه‌سیاه و همکاران (۱۳۸۸) هم‌سو است. لازم به‌ذکر است با آن‌که پژوهشی در مورد موضوع موردنظر این پژوهش در قالب روابط تعاملی در پژوهش‌های داخلی و خارجی یافت نشد؛ اما در تبیین این یافته می‌توان گفت، یکی از عوامل مؤثر در ایجاد رضایت‌مندی زناشویی می‌تواند ایجاد صمیمیت در بین زوجین باشد. در واقع زوجین در محیط صمیمانه و شاد است که قادر می‌شوند روابط جنسی رضایت‌بخش‌تری را تجربه کنند و بتوانند به جذابیت این ارتباط در طی زمان تداوم ببخشند و آن را پایدار نگه‌دارند. بدیهی است برای ایجاد و بقای این ارتباط صمیمانه رابطه جنسی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. نبود یا کمبود این فضای صمیمی، سرزندگی و شادابی زوجین را از بین می‌برد و بر کیفیت زناشویی و به‌تبع آن بر تعهد زناشویی اثرگذار خواهد بود (اولسون، ۲۰۰۳، نقل از شاه‌سیاه و همکاران، ۱۳۸۸). بنابراین می‌توان گفت که در ازدواج‌های موفق، تبادل و ارضای نیاز جنسی زوجین در حد قابل‌قبول و در شرایط صمیمی موجب تحکیم روابط زناشویی می‌شود، تا آن‌جا که می‌توان گفت اصل اساسی در ازدواج‌های موفق، همانا ایجاد صمیمیت بین زوجین است. در واقع رابطه جنسی، دلبستگی بین زوجین را نسبت به هم زیاد می‌کند. زیرا این دو متغیر با یک‌دیگر ارتباط دارند و برای بسیاری از زوجها زمانی اتفاق می‌افتد که قادر باشند ارتباط لطیف‌تر و ظریف‌تری را با یک‌دیگر برقرار کنند و پاسخ‌گوی نیازهای دلبستگی‌شان باشند. در واقع روابط جنسی جزئی از ارتباط‌های عاشقانه بین زوجین است. جنبه‌های جنسی و هیجانی صمیمیت در روابط عاشقانه با رضایت از رابطه زوجی همبستگی دارند (یو، سازن، زندال و راشمی، ۲۰۱۴).

همچنین در پژوهش حاضر اعتماد تعدیل‌کننده رابطه سبک دلبستگی ایمن و تعهد زناشویی بود و رابطه تعاملی این متغیرها تأیید شد. این یافته با نتایج پژوهش سیمپسون (۲۰۰۹)؛ بلو، برون و

راگدل (۲۰۰۸)؛ دان و اسکویتزر (۲۰۰۵)؛ مک کرای (۲۰۱۵)؛ و زارعی، فرح‌بخش و اسمعیلی (۱۳۹۰) هم‌سو است. لازم به ذکر است با آن‌که پژوهشی در مورد موضوع مورد نظر این پژوهش در قالب روابط تعاملی در پژوهش‌های داخلی و خارجی یافت نشد؛ اما در تبیین این یافته می‌توان گفت که، اعتماد در هر رابطه‌ای فرایند عدم اطمینان را کاهش می‌دهد (هولمز و رمیل، ۱۹۸۹، نقل از بالت و لانگه، ۲۰۱۲)، بنابراین، حتی اگر افراد تمایل کلی به اعتماد و یا عدم اعتماد به دیگران برای برقراری روابط جدید بر اساس تجارب روابط قبلی خود داشته باشند، سطح اعتماد در هر رابطه‌ای تا حد زیادی بستگی به صفت‌های شریک فعلی و پویایی رابطه فعلی دارد. افرادی که سطح بالاتری از اعتماد را گزارش می‌دهند، تمایل دارند که در مورد انگیزه‌های شریک زندگی خود خوش‌بین‌تر و خیرخواه‌تر باشند، صفت‌های مثبت‌تری را به رفتارهای شریک زندگی خود نسبت دهند، و همچنین در رابطه خود تعهد بیش‌تری داشته باشند (سیمپسون، ۲۰۰۷). مطالعه سیمونز گوتی، نلسون و لیتل (۲۰۰۹) نشان داد رابطه دلبستگی ایمن با امید و اعتماد معنی‌دار و مثبت است. به‌طور مشابه نتیجه پژوهش مک‌کرای (۲۰۱۵) نیز نشان داد رابطه بین پیمان‌شکنی زناشویی و اعتماد با تعهد زناشویی و رضایت زناشویی معنی‌دار است.

کلکسمن (۲۰۰۷) مطرح می‌کند، نوع سبک دلبستگی‌ای که افراد از خود نشان می‌دهند، در میزان اعتمادی که همسر احساس می‌کند بسیار مهم است و ساختار خانواده متعادل بر پایه روابط زناشویی صمیمی استوار است و یکی از عوامل مهم در استحکام این رابطه، سبک دلبستگی زوجها است. بنابراین دلبستگی که در دوران کودکی شکل گرفته است، نقش تعیین‌کننده‌ای در تعامل‌های میان فردی دارد و با توجه به محیطی که در آن تحول یافته است در سن بعدی ادامه می‌یابد. از آن‌جا که دلبستگی ایمن باعث بهبود کیفیت تعامل‌های میان فردی و نگرنداری نزدیکی متقابل بین دو فرد در تمام مراحل زندگی می‌شود، می‌توان گفت که بهبود کیفیت تعامل‌ها باعث سازگاری و به‌تبع آن تعهد می‌شود (مولدن و فینکل، ۲۰۱۰).

با توجه به محدودیت‌های این پژوهش از نظر آزمودنی‌ها که دانشجویان زن متأهل بودند و نیز از نظر متغیرهای مورد مطالعه، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌هایی در مورد مردها و زن‌های متأهل سایر سازمان‌ها انجام گیرد. همچنین برای روشن‌تر شدن نقش عامل‌های محیط خانواده در تعهد زناشویی، جنبه‌های دیگری از ساختار خانواده مانند پیوند والدینی، عملکرد خانوادگی، طلاق والدین، فوت والدین، وضعیت اقتصادی-اجتماعی در اعضای خانواده بررسی شود؛ و کارگاه‌های آموزشی مناسب در مورد چگونگی حل مشکلات زناشویی برای زوجین برگزار شود تا آن‌ها با از میان برداشتن مشکلات به زندگی مشترک خود متعهدتر شوند.

سپاسگزاری

از تمامی دانشجویان زن خوابگاه دانشگاه شهید چمران اهواز که وقت ارزشمند خود را به مشارکت در پژوهش حاضر اختصاص دادند قدردانی می‌شود. این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول در رشته مشاوره خانواده دانشگاه شهید چمران اهواز است.

منابع

- امان‌الهی، عباس، اصلانی، خالد، تشکر، هاجر، غوابش، سعادت، و نکوئی، سمیه. (۱۳۹۱). بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی عاشقانه و عشق با رضایت زناشویی. *فصلنامه مطالعات اجتماعی-روانشناختی زنان*، ۱۰(۳): ۸۶-۶۷.
- جمالی فیروزآبادی، محمود، زارعی، سلمان، و اسدی، زهرا. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین اعتماد، شرم و گناه با خودمتمایزسازی در بین دانشجویان متأهل دانشگاه علامه طباطبائی تهران. *تحقیقات روانشناختی*، ۱۱: ۱۵-۲۶.
- حبیبی، بهاره، و امان‌الهی، عباس. (زودآیند). رابطه بین صمیمیت و میل جنسی با نشانه‌های افسردگی و رضایت زناشویی زنان پس از تولد فرزند. *مجله علمی پژوهشی طلوع بهداشت*. مقاله زیر چاپ.
- حسینی، مهناز، شفیع‌آبادی، عبدالله، و سودانی، منصور. (۱۳۹۱). اثربخشی زوج‌درمانی بر اساس آموزه‌های اسلامی بر صمیمیت جنسی زوج‌های مراجعه‌کننده به کلینیک نیکان شهر تهران. *یافته‌های نو در روان‌شناسی*، ۸(۲۵): ۳۹-۲۷.
- خجسته‌مهر، رضا، احمدی، احمد، سودانی، منصور، و شیرالی‌نیا، خدیجه. (۱۳۹۴). اثربخشی مشاوره زناشویی تلفیقی کوتاه‌مدت بر صمیمیت عاطفی و کیفیت زناشویی زوجین. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۹(۲) پیاپی ۳۴: ۹۶-۷۹.
- خوش‌خرام، نجمه، و گلزاری، محمود. (۱۳۹۰). اثربخشی امیددرمانی بر افزایش میزان رضایت زناشویی و تغییر سبک دلبستگی ناایمن در دانشجویان متأهل. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۵(۲) پیاپی ۱۸: ۹۶-۸۴.
- زارعی، سلمان، فرح‌بخش، کیومرث، و اسمعیلی، معصومه. (۱۳۹۰). تعیین سهم خودمتمایزسازی، اعتماد، شرم و گناه در پیش‌بینی سازگاری زناشویی. *مجله دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی*، ۳(۴) پیاپی ۱۲: ۶۳-۵۱.
- شاه‌سیاه، مرضیه، بهرامی، فاطمه، و محبی، سیامک. (۱۳۸۸). بررسی رابطه رضایت جنسی و تعهد زناشویی زوجین شهرستان شهرضا. *مجله اصول بهداشت روانی*، ۱۱(۳): ۲۳۸-۲۳۳.

صادقی، منصوره‌السادات، پوراعتقاد، حمیدرضا، و مظاهری، محمدعلی. (۱۳۸۸). نقش ازدواج در سلامت عمومی زوج‌های جوان: مطالعه طولی. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۳ (۲ پیاپی ۱۰): ۷-۲۴.

عبدالهی، نیره. (۱۳۹۴). بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی و تعهد زناشویی با میانجی‌گری تمایز یافتگی خود و احساس گناه. رشته مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز.

فتحی، الهام، اعتمادی، احمد، حاتمی، ابوالفضل، و گرجی، زهرا. (۱۳۹۱). رابطه بین سبک‌های دلبستگی، تعهد زناشویی و رضایت‌مندی زناشویی در دانشجویان متأهل دانشگاه علامه طباطبایی تهران. *مجله زن و مطالعه خانواده*، ۵ (۲ پیاپی ۱۸): ۶۳-۸۶.

کریمیان، نادر، کریمی، یوسف، و بهمنی، بهمن. (۱۳۹۰). رابطه ابعاد سلامت روان و احساس گناه با تعهد زناشویی. *فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۱۱ (۲): ۲۴۳-۲۵۶.

محسن‌زاده، فرشاد، و عارفی، مختار. (۱۳۹۱). سبک‌های دلبستگی، فرایندهای تعامل زناشویی: مدل معادلات ساختاری، *فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۲ (۳): ۲۸۸-۳۰۶.

Adams, J. M., & Jones, W. H. (1997). The conceptualization of marital commitment: An integrative analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72(5): 1177-1185.

Asoodeh, M., Khalili, Sh., Daneshpour, M., & Lavasani, M. (2010). Factors of successful marriage account from self-described happy couple. *Procedia Social and Behavioural Sciences*, 10(2): 2042-2048.

Ballite, D., Paul, A. M., & Lange, V. (2012). Trust, conflict, and cooperation: A Meta analysis. *Psychological Bulletin*, 139(5): 1090-1112.

Bello, R. S., Brandau-Brown, F. E., & Ragadale, J. D. (2008). Attachment style, marital satisfaction, commitment, and communal strength effects on relational repair message interpretation among remarrieds. *Communication Quarterly*, 56(1): 1-16.

Bradbury, T. N., Fincham, F. D., & Beach, S. R. (2000). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of Marriage and Family*, 62(2): 964-980.

Campbell, L., Simpson, J. A., Boldry, J. G., & Rubin, H. (2010). Trust, variability in relationship evaluations, and relationship processes. *Journal of personality and social psychology*, 99(2): 14-31.

Canna, A., Noman, M. A., Welbourne, J. L., & Calboun, L. G. (2008). Attachment styles, conflict styles and humour styles: interrelationship and association with relationship satisfaction. *European Journal of Personality*, 22(1): 131-146.

Dann, J. R., & Schweitzer, M. E. (2005). Feeling and believing: the influence of emotion on marital adjustment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 35(1): 347-357.

- Ericka, M. Welsh, M. Simone, A. J. French, H. & Melanie, W. (2016). Examining the relationship between family meal frequency and individual dietary intake: Does family cohesion play a role? *Journal of Nutrition Education and Behavior*, 11(3): 229-235.
- Fallahi, M., & Bakhshipour, B. (2014). The prediction of marital satisfaction and sexual satisfaction based on attachment styles among married women in Gorgan. *Journal of Psychology & Behavioral*, 2(6): 218-224.
- Ghafuri, M. R. V., Golparvar, M., & Mehdizadegan, I. (2010). Attachment styles and religious attitudes as success and failure predictors of marital relationships. *Behavioural Science Studies*, 7(2): 143-153.
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52(3): 511-524.
- Hazan, C., Zeifman, D., & Middleton, K. (1994). *Adult attachment, affection, and sex. Paper presented at the 7th international conference on personal relationships*. Groningen: The Netherlands.
- Ho, M. Y., Chen, S. X., Bond, M. H., Hui, C. M., Chan, C., & Friedman, M. (2012). Linking adult attachment style to relationship satisfaction in Hong Kong the United States: The mediating role of personal and structural commitment. *Journal of Happiness Studies*, 13(4): 515-525.
- Johnson, M., S. & Wittenborn, K., A. (2012). New Research Findings on Emotionally Focused Therapy: Introduction to Special Section. *Journal of marital and family therapy*, 38(1): 18° 22
- Kalkan, M. & Ersanli, E. (2008). The effect of the marriage enrichment program based on the cognitive behavioral approach on the marital adjustment of couples educational science. *Theory & Practice*, 8(3): 977-986.
- Klacsman, A. N. (2007). *Recovering from infidelity: Attachment, trust, shattered assumptions, and forgiveness from a betrayed partner's perspective*. Unpublished doctoral dissertation. International University, Los Angeles, California.
- Kruse, N. (2007). *The relationship between self-differentiation and the levels of trust, shame and guilt in intimate relationship*. Unpublished doctoral dissertation Aliant International University, Los Angeles, California.
- McCray, L., M. (2015). *Infidelity, Trust, Commitment, and Marital Satisfaction among Military Wives during Husbands Deployment*. Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Doctor of Philosophy Psychology. Walden University.
- Molden, D. C., & Finkel, E. J. (2010). Motivation for promotion and prevention and the role of trust and commitment in interpersonal forgiveness. *Journal of Experimental Social Psychology*, 46(1): 255° 268.
- Mosavian, E., & Bayrani, M. (2015). The relationships between commitment and intimacy of couple. *Journal of Psychology and Behavioural Research*, 1(5): 62-71.

- Oliya, N. (2006). *The effect of marriage enrichment education on enhancing marital satisfaction on couple of Isfahan city*. Family Counseling Master s Thesis, Isfahan: Isfahan Univercity.
- Rempel, J. K., Holmes, J. G., & Zanna, M. P. (1996). Trust in close relationships. *Journal of Personality*, 49(4): 95-112.
- Rempel, J. k., Ross, M., & Holmes, J. G. (2001). Trust and communicated attributions in close relationship. *Journal of personality and Social Psychology*, 81(1): 57-64.
- Shaefer, M. T., & Olson, D. H. (1981). Assessing intimacy: the PAIR inventory. *Journal of marital and family therapy*, 7(3): 74-60.
- Shakarami, M., Davarnia, R., Zaharakar, K., Gohari, Sh. (2014). The effect of the sex education on sexual intimacy of married women. *Psychiatrics Nursing Journal*, 2(1): 34-42.
- Simmon, L., B., Gooty, J., Nelson, L., D., & little, M. L. (2009). Secure attachment: implications for hope, trust, burnout, and performance. *Journal of organization Behavior*. 30 (2): 233° 247
- Simpson, J. (2009). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59(1): 971-980.
- Simpson, J. A. (2007). Psychological foundations of trust. *Current Directions in Psychological Science*, 16(1): 264- 268.
- Simpson, J. A., Rholes, W. S., & Phillipas, D. (1996). Conflict in close relationships: An attachment perspective. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(1): 899-914.
- Stanley, S. M., Rhoades, G. K., & Whitton, S. W. (2010). Commitment: functions, formation and the securing of romantic attachment. *Journal of Abnormal Psychology*, 117(2): 762-775.
- Yoo, H., Bartle-Haring, S., Day, D., R., & Gangamma, R. (2014). Couple Communication, Emotional and Sexual Intimacy, and Relationship Satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy*. 40 (4): 275-293.

پژوهشگاه علوم و معارف تربیتی

پرتال جامع علوم انسانی

مقیاس اعتماد

عبارت‌ها							
کاملاً موافقم	مواقفم	تقریباً موافقم	نظری ندارم	تقریباً مخالفم	مخالفم	کاملاً مخالفم	
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱. همسر من قابل اعتماد است و من اجازه می‌دهم که او کارهایی انجام دهد که همسر دیگران آن‌ها را تهدیدآمیز می‌دانند.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲. حتی زمانی که نسبت به واکنش همسر مطمئن نیستم، می‌توانم به راحتی هر مطلبی درباره خودم را به او بگویم، حتی چیزهایی که از آن‌ها خجالت می‌کشم.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳. علی‌رغم تغییر زمان و نامعلوم بودن آینده، من مطمئنم همسر همیشه حاضر خواهد بود و مایل است من را حمایت کند.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۴. هیچ وقت مطمئن نیستم همسر کاری را انجام ندهد که من آن را دوست نداشته یا این‌که مورد شرم‌ساری من می‌شود.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵. همسر بسیار غیرقابل پیش‌بینی است، من مطمئن نیستم که او در هر روز چه رفتاری خواهد داشت.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۶. زمانی که همسر به اجبار تصمیم‌هایی می‌گیرد که مربوط به خود من است، بسیار ناراحت می‌شوم.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۷. من فهمیده‌ام که همسر فوق‌العاده مورد اعتماد است، مخصوصاً در مورد چیزهایی که برای من مهم هستند.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۸. خیلی یک‌نواخت رفتار می‌کند.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹. هر وقت که ما باید تصمیم مهمی در موقعیتی که قبلاً با آن مواجه نشده‌ایم، بگیریم، مطمئنم که همسر آسایش مرا در نظر خواهد گرفت.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰. حتی اگر هیچ دلیلی وجود نداشته باشد که من از همسر توقع داشته باشم، مرا در دارایی‌اش سهیم کند، کاملاً مطمئنم که او این کار را خواهد کرد.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱. من می‌توانم اطمینان داشته باشم زمانی که من نقطه ضعف خود را با همسر در میان می‌گذارم، او واکنش مثبتی خواهد داشت.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۲. زمانی که مشکلاتم را با همسر در میان می‌گذارم، مطمئنم که او برخورد دوستانه‌ای خواهد داشت، حتی قبل از این‌که من چیزی بیان کنم.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۳. من مطمئنم که همسر مرا فریب نخواهد داد، حتی در صورتی که احتمال آشکار شدن این کار برای وی وجود نداشته باشد.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۴. گاهی وقت‌ها از همسر دوری می‌کنم، زیرا او غیرقابل پیش‌بینی است و من می‌ترسم چیزی بگویم یا کاری انجام دهم که باعث مشاجره شود.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۵. من می‌توانم روی پایبندی همسر به قول‌هایی که به من می‌دهد، حساب کنم.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۶. زمانی که با همسر هستم، در مواجهه با موقعیت‌های جدید و ناآشنا احساس امنیت می‌کنم.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۷. حتی زمانی که همسر غذاهایی می‌آورد که بعید به نظر می‌رسند، من مطمئنم که او راست می‌گوید.
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۸. من نمی‌توانم تضمین کنم که من و همسر برای همیشه با هم خواهیم بود و در طول ۱۰ سال آینده تصمیم به جدایی نخواهیم گرفت.

پرسشنامه تعهد زناشویی

کاملاً مخالفم	مخالفم	نه مخالفم نه موافقم	کاملاً موافقم	عبارت‌ها	
۵	۴	۳	۲	۱	۱۹. من و همسرم به راحتی احساس‌مان را برای یکدیگر بیان می‌کنیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۰. هنگامی که من و همسرم روی یک موضوع بحث می‌کنیم به سختی به توافق می‌رسیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۱. من نسبت به همسرم خیلی متعهد هستم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۲. همسرم به احساسات من توجه نمی‌کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۳. همسرم را فردی وفادار می‌دانم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۴. من از گفتگو با همسرم لذت نمی‌برم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۵. آرزو می‌کنم که همسرم نسبت به من بیش‌تر محبت و عشق ابراز می‌کرد.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۶. همسرم من را یک فرد ارزشمند می‌داند.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۷. برایم سخت است که به همسرم بگویم دوستش دارم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۸. گاهی وقت‌ها به همسرم دروغ می‌گویم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۹. ازدواج باعث شده است که بیش‌تر از قبل خود را ارزشمند بدانم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۰. هنگامی که از دست همسرم دلخور می‌شوم قادرم این احساس‌م را به او بگویم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۱. اگر قرار باشد دوباره از اول شروع کنم با همین فرد ازدواج خواهم کرد.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۲. گاهی وقت‌ها من افکار و عقایدی دارم که دوست ندارم به همسرم بگویم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۳. از داشتن رابطه جنسی با همسرم رضایت ندارم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۴. همسرم مرا درک نمی‌کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۵. رابطه جنسی ما رضایت‌بخش و بدون مشکل است.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۶. همسرم در مورد عقاید و افکارش با من صحبت نمی‌کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۷. من و همسرم از بودن در کنار هم لذت نمی‌بریم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۸. من نمی‌توانم همه چیزهایی که دوست دارم را به همسرم بگویم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۹. ازدواج به من کمک کرده است تا به اهدافی که در زندگیم ترسیم کرده بودم برسیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۰. ازدواج کاملاً مرا محدود کرده است.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۱. هنگامی که مشکلی برایمان به وجود می‌آید من و همسرم سعی در حل آن می‌کنیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۲. من مطمئن هستم که می‌توانیم مشاجره‌هایی که بین ما پیش می‌آید را حل کنیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۳. مرتب همسرم را می‌بوسم و نوازش می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۴. همسرم از این که گاهی وقت‌ها در کنار دوستان یا خانواده‌ام باشم مخالفت نمی‌کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۵. همسرم از لحاظ جنسی من را جلب می‌کند و سکسی است.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۶. من هرگز با همسرم بحث و جدل نداشته‌ام.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۷. همسرم بهترین دوست من است.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۸. همسرم به‌جز من به شخص دیگری فکر نمی‌کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۹. همسرم به اهداف شخصی من احترام می‌گذارد.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۰. همسرم من را سکسی و جذاب می‌داند.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۱. من و همسرم برای استقلال یکدیگر ارزش قایلیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۲. حاضرم برای اجتناب از درگیری با همسرم همکاری بکنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۳. مدت زمانی که با اقوام و دوستان‌مان صرف می‌کنیم کافی است.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۴. در زندگی ما شوهر رهبر خانواده است.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۵. حتی اگر زن خارج از خانه کار کند باز هم باید مسئول اداره خانه باشد.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۶. من و همسرم به خاطر عقاید مذهبی‌مان احساس نزدیکی بیش‌تری می‌کنیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۷. احساس می‌کنم با دوست داشتن همسرم بهتر می‌توانم عشق به خدا را درک کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۸. عبادت کردن همراه همسرم برای من مهم است.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۹. در میان گذاشتن ارزش‌های مذهبی به رابطه ما کمک می‌کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۶۰. همسرم همیشه شنونده خوبی است.
۵	۴	۳	۲	۱	۶۱. رابطه بسیار خوبی با همسرم دارم.
۵	۴	۳	۲	۱	۶۲. همسرم خلق و خوی مرا کاملاً می‌شناسد و آن‌ها را قبول دارد.

خرده‌مقیاس سبک دل‌بستگی ایمن پرسشنامه سبک دل‌بستگی

ردیف	عبارت‌ها							
	کاملاً موافقم	موافقم	تا حدی موافقم	نظری ندارم	مخالفم	تا حدی مخالفم شدیداً مخالفم		
۱	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	من دائماً به همسرم توجه می‌کنم.
۲	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	زمانی که اتفاق بدی می‌افتد به دنبال همسرم می‌گردم.
۳	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	زمانی که من مشکلی دارم برایم راحت است که به همسرم پناه ببرم.
۴	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	زمانی که من مشکلی دارم به همسرم تکیه می‌کنم.
۵	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	کمک یا راهنمایی خواستن از همسرم برایم راحت است.
۶	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	من همسرم را برای دل‌داری و حمایت می‌خواهم.

خرده‌مقیاس صمیمیت جنسی پرسشنامه صمیمیت ارتباطی

ردیف	عبارت‌ها					
	بسیار موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالفم	بسیار مخالفم	
۱	۴	۳	۲	۱	۰	من از زندگی جنسی‌مان رضایت دارم.
۲	۴	۳	۲	۱	۰	احساس می‌کنم فعالیت‌های جنسی‌مان یک کار عادی روزمره است.
۳	۴	۳	۲	۱	۰	زمانی که من خواهان رابطه جنسی هستم می‌توانم به همسرم بگویم.
۴	۴	۳	۲	۱	۰	من علایق جنسی‌ام را کنترل می‌کنم؛ زیرا همسرم احساس ناخوشایندی به من می‌دهد.
۵	۴	۳	۲	۱	۰	بیان مسائل جنسی بخش مهمی از رابطه ما است.
۶	۴	۳	۲	۱	۰	به نظر می‌رسد همسر من علاقه‌ای به رابطه جنسی ندارد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی